

DARBININKAS

XLVI NR. 38

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GGEUZIS - MAY 26, 1961

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Amerika vieninga, rodydama širdį, nevieninga - politinę išmintį

Amerikos dėmesį labiausiai patraukė Alabamos rasinės riaušės ir Kubos belaisvių iškeičimas į traktorius. Abudu klausimai turi reikšmės Amerikos prestižui užsieniuose. O belaisvių — traktorių klausimas nu-

Prie 45 milijonų nepavykusiam sukilimui organizuoti reikia dabar pridėti dar 15 milijonų sukilimo vaisiam likviduoti

šviečia naują kovos tarp tarp Amerikos ir Castro.

CASTRO BUVO PADIKTAVES:

Castro gegužės 17 pasiūlė paleisti belaisvius, jei Amerika pristatys 500 traktorių — buldozerių. Leido belaisviam išrinkti 10 atstovų, kurie buvo išleisti dešimčiai dienų į Ameriką tartis dėl traktorių pristatymo. Jei ne — belaisviai bus pristatyti dirbti už traktorius.

JAV SUTIKO VARDAN ŽMONIŠKUMO:

Gegužės 20 Mrs. Roosevelt, Milton Eisenhower ir unijų lyderis Reuther pasiskelbė organizuoja fondą traktoriams pirkti. Valstybės departamentas pareiškė, kad tai yra privati iniciatyva, kuriai departamentas nekludys vežti traktorius, sumas tam fondui neapdės mokesciais. (Paskiau išaiškėjo, kad tiem trim asmenim imtis ini-

ciatyvos buvo pasiūlyta prezidento Kennedy). Fondas rado didelio palankaus atgarsio žmoniškumo vardan. Reutheris keičiausias į Kubą aiškintis, koki tie traktoriai turi būti ir kt.

PAREIŠKĖ IR PASIPIKTINIMĄ

Drauge su pagalbos reikalu belaisviam Amerikoje stiprus kilo pasipiktinimas Castro reikalavimu žmones iškeisti į mašinas. Valstybės departamentas reikalavimą pavadino "cinišku". — N. Y. H. Tribune matė atgimus "tamsiuosius laikus", kada vergai buvo parduodami iš varžytynių. — N. Y. Times palygino su hitlerinio režimo siūlymu parduoti Vengrijos žydus už sunkvežimius. — Journal American paaiškino, kad Adolf Eichmann už milijoną žydų reikalavo 10,000 sunkvežimių ir žadėjo juos vartoti tik prieš sovietus. Tas "gangsterių stiliaus išpikimo mokestis" esąs vertas Castro mokytojų Rusijos komunistų ir jų senų draugų nacinių Adolfo Hitlerio ir Adolfo Eichmanno, — sakė Journal American. Išperkamas mokestis, — sakė Times — yra pasibjaurėtinas bet kuriom aplinkybėm.

CASTRO NAUJAS GRASINIMAS:

Spaudos atsiliepimai virto propaganda, nemalonia Castro. Jai nutraukti Castro gegužės 22 paskelbė: jei Amerika sako, kad traktoriai yra išperkamas mokestis už belaisvius, tai jis nutrauks derybas. Tai esąs ne išperkamas mokestis, o reparacijos už nuostolius.

dos toliau: pakelti klausimą J. Tautose, ar Hitlerio ir Eichmanno vietininkas Castro gali būti toliau atstovaujamas Jungtinėse Tautose.

Bet JT demonstravo kitaip:

— J. Tautos paskyrė paramos Kubai, protestuojant Amerikai, iš sumų, kurių 40 procentų Amerika skiria.

Jei Castro panašus į pagrobtą Eichmaną...

Originalus atsiliepimas į traktorių fondo akciją "Vienas milijonas už Castro gyvą ar negyvą — geriau gyvą", atsiliepė vienas Journal American skaitytojas į 15 milijonų fondo šauksmą aukoti traktoriams.

— Kubos sukilimas nepasisekė — aiškina Francis Dale (O.S.V.) — dėl to, kad Castro buvo infiltruotų agentų informuotas, kuriuo laiku ir kurioje vietoje (iš galimų 50 vietų) išsikels sukilėliai.

REKORDININKAI. Leit. Bobbie R. Young ir leit. Richard F. Gordon per 2 val. 47 min. iš Kalifornijos į Brooklyną.

SANTYKIAI SU PIETŲ KOREJA TEMPIASI

Pietų Korejose Amerikos ir JT kariuomenės vadas gen. Magruder įsakė Korejos kariuomenei po perversmo grįžti į senas pozicijas. Kariuomenė atsisakė, ir min. pirm. gen. Chang Do Young norėjo pasimatyti su prezidentu Kennedy. Prezidentas priimti šiuo metu atsisakė. Gen. Magruder taip pat turės grįžti į Ameriką.

— Central Intelligence Agency išleido Kubos 1500 sukilėlių ruošti 45 mil.

KUR TIESA IR KUR NETIESA? —

Amerika buvo tikinama, kad Azija nenori priešintis, o Azija įsitikinusi, kad priešintis nenori Amerika. Tokia klaidinga informacija pridengtas ir Kinijos atidavimas

Senatorius Thomas J. Dodd

buvo Maniloje antikomunistinės lygos kongrese. Grįžęs pasakojo savo patyrimus Hears-to spaudos korespondentei. — Kongrese prieš 3,000 atstovų iš laisvosios Azijos, Afrikos ir kt. senatorius kalbėjo atidaryme ir tikėjosi, kad jo kalboje didžiausia naujiena bus jo žodžiai: "Amerika jau pabudo".

Pabudo nuo to momento, kai prezidentas Kennedy pasakė kalbą redaktorių sąjungos konferencijoje dėl Kubos. Senatorius paskaitė kelis sakinius iš prezidento kalbos ir padarė išvadą: prezidento žodžiai reiškia, kad nuolankavimas ir šūkiai, nuolaidos ir pralaimėjimai jau priėjo galą. Senatorius tikėjosi čia aplodismentų. Bet salė spontaniškai nuskambėjo juoku. Tie Azijos ir Afrikos atstovai, kurie nekentia komunizmo tiek pat kiek ir mes, — sakė senatorius — juokėsi, išgirdę skelbimą, kad Amerika jau baigė pataikavimą, šūkius, nuolaidas ir pralaimėjimus.

Po kalbos senatorius teiravosi valstybės departamento pareigūnus: gal jo kalba buvusi neteisingai išversta; gal vertėjas nesuprato jo pasakymo? "Visiškai teisingai" — buvo atsakymas ir dar paaiškinimas: "Taip dabar visad nutinka po mūsų fiasco Kuboje ir mūsų nuolaidų Laose".

Kalbėdamas su Filipinų užsienių reikalų ministru, senatorius girdėjo klausimą: "Kas darosi su jūsų kraštu? Ar jūs leisite komunistam praryti visą Aziją? Mes esame pasiryžę duoti kariuomenę komunistam sustabdyti Laose. Tik vadovaukite mum".

Tokią istoriją Dodd girdėjo iš kiekvieno lyderio, su kuriuo jis kalbėjo Azijoje. "Formosa, Pakistanas, Tailandas, N. Zelandija, Australija yra pasiryžusios siūsti kariuomenę — kodėl tik mes netariame žodžio".

Dodd kaltino Angliją ir Prancūziją, kurios darancijos įtakos Amerikai. Matydamas panašumą su laikais prieš antrą pasaulinį karą, Dodd kalbėjo: "Jie sėdėjo užpakaly ir nuolankavo Hitleriui, kai jis rijo vieną kraštą po kito. Dabar jie mėgina priversti mus daryti tą pat su komunizmu".

Senatorius tvirtino, kad Kubos fiasco ir nuolaida po nuolaidos Laose padarė milžinišką išpūdį Rytuose. Visur Azijos žmonės jam kalbėjo: "Kaip jūs galite laukti, kad tautos jums pasitiktų, jei jūs apleidžiate savo draugus".

Senatorius pareiškimai idomūs, kai juos palygini su spaudoje sudarinėta opinija apie Laosą ir Pietų Vietnamą. Spaudoje buvo gausios žinios, kad Laose kariuomenė nenori kariauti su komunistais; kad Amerikos pašalpa (300 mil.) sunaudota korupcijai; kad Pietų Vietnamo prezidentas Diem nešąs demokratą, giminėm apsišatęs.

J. Alsop (NYHT) pasisakė priešingai šiai opinijai: palankiai ir Laoso kariuomenei ir Pietų Vietnamo prezidentui.

Viceprezidentas Johnsonas po 3 savaitių kelionės spaudoje pasisakė, kad jis vyko į "pesimizmo ir pralaimėjimų pasaulį, kuriame tautos sava valia išsižada laisvės". Bet jis rades padėti daug optimistiškesnė, nei būtų galėjęs svajoti — žmonės nori ginti savo laisvę.

Nėra klausimo, kuriais pareiškimais galima daugiau tikėti. Bet kai lygini šių asmenų pareiškimus su spaudoje sudarinėta nuotaika, atrodo, kad buvo norima sudaryti išpūdį, jog Azijos tautos nenori savo laisvės ginti, taigi neverta nė Amerikai ten priešintis komunizmo invazijai.

Vyčiai teberašo

N. Y. H. Tribune paskelbė laišką Edward A. Martin, Lietuvos vyčių vicepirmininko, iš Detroito laiška, kuriame dėkoja laikraščiui už paskelbtas žinias apie vysk. Steponavičiaus suėmimą. Laiškas taip pat prašė apie vyčių veiklą už Lietuvos laisvę.

— Sovietų atstovas Zorinas gegužės 23 pareikalavo JT, kad Kongo parlamenta šauktų Gizengą Kaminoje. JT aviacijos bazėje Katangoje, kur saugoją Ghanos kariai.

— Jungtiniame štabe aštrus konfliktas tarp generolų ir Baltųjų Rūmų civilių patarėjų apsaugos reikalams (Wiesner, Bandy, Rostov).

LB TARYBOS RINKIMAI

Dviejų apygardų oficialūs daviniai

Rytų rinkiminėje apygardoje balsavo: Baltimorėje 119, Elizabeth 104, Jersey City 24, Kearny - Harrisone 67, Lindene 37, Newark 68, Patersone 67, Amsterdame 26, Bronx - Manhattan 24, Bushwicke 22, Cypress Hills 276, Great Necke 40, Jackson Heights 39, Maspeth 30, New Yorko I apylinkėj 78, Ridgewoode 24, Philadelphia 109, iš viso 1154. Apylinkėse registruotų rinkimų buvo 1763, įregistruotų rinkimų metu 134, iš viso 1897. Balsavo rinkimų būstinėse 966 (56 proc.), paštu 188 (13 proc.). Per centrinės apylinkės rinkimų komisiją balsavo 40 paskirai gyvenančių asmenų, tad iš viso balsavo 1194.

Atskiri kandidatai gavo balsų: L. Jankus 774, E. Armanienė 659, J. Slepetys 634, Br. Nemickas 564, Pr. Naujokaitis 555, Vl. Dilis 519, Vyt. Volertas 504, St. Dzikas 495, Vyt. Vaitiekūnas 475, St. Valiusaitis 456, V. Leskaitienė 429, F. Ch. Paulis 421, D. Penikas 409, Alb. Trečiokas 370, J. Maurukas 315, S. Kontrimas 313, J. Sirusas 305, Br. Kulyas 300, A. Varnas 280, J. Mikuckis 258.

Chicago rinkiminėje apygardoje balsavo: Auroroje 24, Bridgeporte 102, Brighton parke 122, Cicero 166, E. Chicagoje, Ind. 119, E. St. Louis 57, Gage Parke 105, Grand Rapids 50, Kenoshoje 85, Marquette Parke 455, Melrose Parke 76, Milwaukeeje 19, Omahoje 57, Rockforde 59, Roselande 59, St. Louis, Mo. 28, Town of Lake 27, 18 kolonijoje ir W. Side 32, Jaunimo namuose 72, Sokolų salėje 26, Springfielde 21, Waukegane 65, per centrinės apylinkės rinkimų komisiją 22, iš viso 1849.

Atskiri kandidatai gavo balsų: J. Jasaitis 1268, V. Adamkavičius 1229, P. Kisielius 1104, V. Vardys 1059, T. Blinstrubas 966, A. Razma 929, Pr. Garšva 860, Vl. Jakubėnas 849, Br. Shotas 846, St. Santaras 836, Alg. Mackus 816, J. Svedas 800, K. Ambrozaitis 793, P. Gaučys 792, J. Rugis 787, J. Ignatonis 775, G. Balukas 721, J. Panavas 711, Ad. Varnas 685, A. Verbickas 670, J. Vaičiūnas 657, Z. Dailidka 655, Alg. Kaulėnas 648, Vcl. Kleiza 604, K. Drunga 601, S. Endrijonienė 582, P. Vėbra 571, J. Juknevičienė 570, Ad. Valeška 567, F. Daukus 565, Vikt. Binkis 549, J. Tamulis 538, Vikt. Naudžius 527, Br. Nainys 501, T. Alg. Antanaitis 495, R. Stakauskas 488, Ig. Petrauskas 462, F. Valinskis 422, Stp. Juodakis 421, J. Račkauskas 412, D. Zakaras 377, Vikt. Makiejus 365, R. Slapšienė 329, J. Masonis 311, R. Šilas 290, Eug. Kucinas 215.

KUBOS BELAISVIŲ DELEGACIJA po derybų Amerikoje dėl traktorių jau išvyko atgal į nelaisvę.

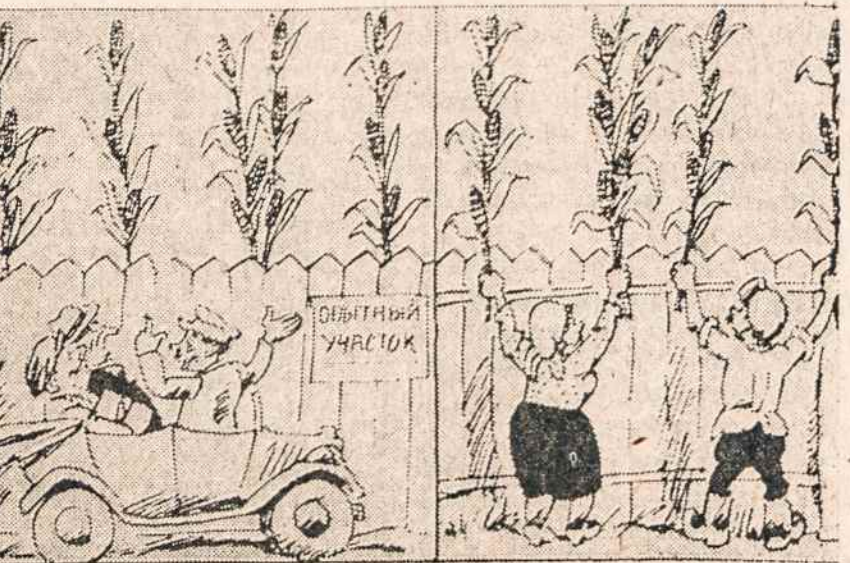
PREZIDENTAS PADARYS KLAIDĄ, JEI PAKLAUSYS IŠ VISO PATARĖJŲ

ATGYJA IR POLITINIŲ SANTYKIŲ KLAUSIMAS:

Po pirmo atsiliepimo vardan žmoniškumo Kongrese kilo ir protestų prieš nusileidimą "šantažui". Ypačiai, kada Castro pabrėžė, kad traktoriai bus ne "išperkamas mokestis", o "reparacijos". Laukiama, kad valstybės sekretorius Rusk bus iškvieštas aiškintis dėl politikos su Kuba.

Dėl tos politinės linijos Kubos atžvilgiu susiduria dvejopos nuomonės, Harvardo profesorų iniciatyva eina akcija už Amerikos nesikišimą į Kubos reikalus. Kiti tesiūlo Kubai taikyti "containment" politiką, t. y. neleisti Kubai toliau veržtis su komunizmu. Bet R. Drummond (NYHT) atmetė šitą siūlomą politiką tardamas: prezidentas padarys didelę klaidą, jei paklausys jos šalininkų. Jau dabar Kuba yra virtusi sovietinės infiltracijos baze prieš kitus.

Tačiau pasipiktinusi Castro nežmoniškumu ir jo metodais, vartojamais kaip Hitleris ir Stalinas, nepadare spauda išva-

BANDOMIEJI LAUKAI. Taip sovietinis satyros laikraštis "Krokodilas" pristato revizijos kontrolę, kuri tikrina bandomuosius kukurūzų laukus.

